

Σημειώσεις για μια πολιτική στο ζήτημα των μεταναστών χωρίς νόμιμα έγγραφα

Του ΓΡΗΓΟΡΗ ΓΕΡΟΤΖΙΑΦΑ αναπληρωτή καθηγητή Αιματολογίας, Faculte de Medecine, Universite Pierre et Maris Curie (Paris VI), υποψήφιου ευρωβουλευτή με την ANΤΑΡΣΥΑ

Οι πολιτικές ελέγχου της μετανάστευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) έχτισαν μια Ευρώπη- φρούριο. Η ακροδεξιά κυβέρνηση του success story όπως και οι πρόδρομοί της που φτιάχτηκαν από τα ίδια πολιτικά υλικά (Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ, ΔΗΜΑΡ, ΛΑΟΣ) έχουν καταργήσει τη δυνατότητα χορήγησης ασύλου, κατασκεύασαν τείχη στον Εβρο, ενίσχυσαν τα αστυνομικά πογκρόμ, μετέτρεψαν πρώην στρατόπεδα σε ανθρωπίνες αποθήκες.

Αποτέλεσμα των πολιτικών μετανάστευσης στην Ε.Ε. είναι ο μακροχρόνιος εγκλωβισμός των μεταναστών χωρίς νόμιμα έγγραφα και χωρίς δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να εργασθούν νόμιμα. Τα σχετικά παραδείγματα από τις ΗΠΑ έως την Κίνα και από την Αραβική Χερσόνησο έως τη Νότιο Αφρική του Απαρτχάιντ, δείχνουν πως η δημιουργία συνθηκών παρανομίας και συγκέντρωσης των μετανάστων προάγει τη μαύρη εργασία και ωφελεί την εργοδοσία.

Οι «λαθρομετανάστες» μετατρέπονται σε αποτελεσματικό «εργαλείο» για την ελάττωση του κόστους της εργασίας και την ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων που είναι στρατηγικοί στόχοι της Ε.Ε. και των εθνικών αστικών τάξεων. Το μεταναστευτικό ζήτημα για τις χώρες της Ε.Ε. τίθεται με αλληλένδετο τρόπο τόσο ως ανθρωπιστικό πρόβλημα όσο -και κυρίως- ως ταξικό.

Εκθέσεις ανθρωπιστικών οργανώσεων (Διεθνής Αμνηστία κ.λπ.) καταγγέλλουν τη «μεταχείριση από τις ελληνικές αρχές ανθρώπων που διακινδυνεύουν τη ζωή τους για να βρουν καταφύγιο στην Ευρώπη»¹ και επικαλούμενες το ευρωπαϊκό «ανθρωπιστικό ιδεώδες» ζητούν από την Ε.Ε. «να επιβάλει κυρώσεις στην Ελλάδα για την παράλειψή της να εξαλείψει την πρακτική της απώθησης προσφύγων και μεταναστών που φτάνουν στα σύνορά της»².

Ωστόσο, η ανθρωπιστική προσέγγιση του προβλήματος:

* Οδηγεί σε πολιτικό αδιέξοδο καθώς εθελουφλεί μπροστά στην πολιτική σκοπιμότητα για την οποία η Ε.Ε. αντιμετωπίζει με το συγκεκριμένο τρόπο τους μετανάστες.

* Παραβλέπει ότι η Ε.Ε. είναι οργανωτής μιας τεράστιας οικονομικής δραστηριότητας που συμβάλλει στην κερδοφορία του κεφαλαίου, φέρνοντας ένα νέο success story στη νεοφιλελεύθερη βαρβαρότητα.³ Η Ε.Ε. έχει επενδύσει, κατά την περίοδο 2007-2013, 1.820 εκατομμύρια ευρώ στο Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων.⁴ Πρόσφατα ανακοινώθηκε ότι η φύλαξη των Κέντρων Κράτησης Αλλοδαπών (ΚΚΑ) στην Ελλάδα θα ανατεθεί σε ιδιωτικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ασφαλείας, μεταξύ των οποίων βρίσκεται η Βρετανική G4S, η μεγαλύτερη ιδιωτική εταιρεία ασφάλειας στον κόσμο.⁵

Το μέγεθος των επενδύσεων που προέρχονται από την Ε.Ε. και σχετίζονται με τη λειτουργία των ΚΚΑ και

τους μηχανισμούς φύλαξης των συνόρων (FRONTEX κ.λπ.) αναδεικνύει τόσο τα όρια της ανθρωπιστικής προσέγγισης όσο και τις ανεπάρκειες της πολιτικής γραμμής που ζητεί τον επανασχεδιασμό της μεταναστευτικής πολιτικής της Ε.Ε.

Η ανάδειξη της ταξικής φύσης του προβλήματος της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών και η ένταξη των μεταναστών στο ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα φαίνεται ότι είναι η λυδία λίθος τόσο για την αλλαγή της κοινωνικής θέσης των μεταναστών (από σύγχρονους σκλάβους σε τμήμα της εργατικής τάξης) όσο και για την επεξεργασία μιας πολιτικής διαχείρισης του μεταναστευτικού προβλήματος προς όφελος των δυνάμεων της εργασίας. Για να γίνει κατανοητή η αξία της παραπάνω θέσης θα περιγράψουμε την επιτυχημένη τακτική που ακολουθεί η γαλλική CGT (Confederation Generale du Travail) και οδήγησε στην αλλαγή της νομοθεσίας και στο άνοιγμα των νομιμοποιήσεων των μεταναστών εργατών «sans papiers».

Τον Απρίλη του 2008 οργανώθηκε από την CGT η πρώτη απεργία των μεταναστών εργατών χωρίς νόμιμα έγγραφα με σύνθημα «ζούμε εδώ, δουλεύουμε εδώ, θα μείνουμε εδώ». Περισσότεροι από 200 εργάτες συμμετείχαν στην απεργία καταλαμβάνοντας χώρους εργασίας. Η πολύμηνη απεργία κέρδισε την αναγνώριση από το κράτος της ύπαρξης αυτών των εργατών και την έκδοση μιας πρόδρομης μορφής άδειας παραμονής. Στην περίοδο 2008-2010, οι παράνομοι εργάτες διάφορων κλάδων (εποχιακή εργασία, οικοδομή, εστίαση, καθαρισμός) προχώρησαν σε απεργίες και καταλήψεις των εργασιακών χώρων με την κάλυψη της CGT και τη συμμετοχή συναδέλφων τους από τις τοπικές ενώσεις της CGT. Στο δεύτερο απεργιακό κύμα συμμετείχαν 6.804 απεργοί από 1.200 επιχειρήσεις. Απέναντι στη σκλήρυνση της κυβέρνησης Sarkozy, στις 26 Μάη 2010, αποφασίστηκε η κατάληψη της πλατείας μπροστά στην Οπερα της Βαστίλης. Η κατάληψη κράτησε μέχρι την ψήφιση στις 18 Ιούνη 2010, του νόμου που καθιέρωσε νέα κριτήρια νομιμοποίησης των μεταναστών.

Σήμερα, οι τοπικές ενώσεις της CGT έχουν οργανώσει ένα δίκτυο υποστήριξης των μεταναστών εργατών χωρίς νόμιμα έγγραφα που καλύπτει πολιτικά τις κινητοποιήσεις, με στόχο την υπογραφή συμβολαίου εργασίας από τον εργοδότη. Παράλληλα, οι μετανάστες εργάτες εντάσσονται στο συνδικάτο μαζί με τους ντόπιους συναδέλφους τους.

Η χρήση των κλασικών συνδικαλιστικών μεθόδων (απεργία και κατάληψη του χώρου εργασίας) και η πολιτικοσυνδικαλιστική κάλυψη από την CGT επέτρεψε τη μεταφορά της αντιπαράθεσης από το πεδίο της ανθρωπιστικής αλληλεγγύης στο πεδίο της ταξικής πάλης. Πριν από τη νίκη του κινήματος των μεταναστών εργατών χωρίς νόμιμα έγγραφα, για την κοινή γνώμη, οι «λαθρομετανάστες» ήταν τα άτομα που πουλούν μικροπράγματα στα πεζοδρόμια και στις λαϊκές αγορές. Εκτοτε έγινε φανερό πως οι «sans papiers» είναι μέρος της εργατικής τάξης και μάλιστα αποτελούν μεταφερόμενο εργατικό προσωπικό σε κλάδους της οικονομίας που δεν μπορούν να μεταφερθούν σε άλλες χώρες (π.χ. καθαριότητα, οικοδομή, δημόσια έργα, σίτιση, ασφάλεια, οικιακή βοήθεια).

Η ενσωμάτωση των «λαθρομεταναστών» στις παραδοσιακές δομές της συνδικαλιστικής οργάνωσης της εργατικής τάξης είναι ζήτημα πολιτικής απόφασης των ταξικών συνδικάτων και των οργανώσεων της αριστεράς να χρησιμοποιήσουν τις κλασικές μεθόδους του εργατικού κινήματος και να συγκρουσθούν τόσο με την εργοδοσία (μικρή ή μεγάλη) όσο και με το κράτος. Απέναντι στην τεχνοκρατική και ανθρωπιστική προσέγγιση του προβλήματος των «λαθρομεταναστών» απέναντι στην ξеноφοβία και στην απομόνωση υπάρχει ο δρόμος που άνοιξε εδώ και περισσότερο από έναν αιώνα το εργατικό κίνημα: ο δρόμος της αλληλεγγύης, της ταξικής συνδικαλιστικής οργάνωσης και της συνδικαλιστικής και πολιτικής σύγκρουσης με την αστική τάξη.

1. <http://www.educationsansfrontieres.org/article50167.html>

2. <http://tvxs.gr/news/ellada/i-ellada-toy-ratsismoy-kai-ton-biaion-apelaseon>

3. <http://euobserver.com/justice/123711>
4. <http://www.rpdata.gr/themigrantsfiles/index.html#main-article>
5. http://news247.gr/eidiseis/koinonia/se_idiwtikes_etaireies_fulakshs_ernoun_ta_kentra_krathshs_metanastwn.2719443.html

Πηγή: **enet.gr**